

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Visio imaginaria huius capitis describitur, & explicatur. Sectio Prima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

COMMENTARIUM PRIMUM EXEGETICUM.

De quinta visione Ioannis.

Visio imaginaria huius capitis describitur, & explicatur.

SECTIO PRIMA.

I. **D**OCET in primis Ioannes vidisse in caelo aliud signum magnum, & mirabile, septem nimirum Angelos, hoc est, multos, vt communiter aiunt interpretes, more Scripturæ septenario numero vniuersitatem complectentis. Neque enim placet quorundam recentiorum sententia, existimantium hos septem Angelos esse septem illos spiritus, de quibus dictum est cap. i. septem, inquam, numero, & non plures, qui continuo ad thronum Dei assident. Non placet, inquam, quoniam cum illi septem spiritus sint omnium Angelorum Principes, rebusque humanis sublimi quadam, & altissima administratione præsideant, vt eo loco diximus: sanè non possunt esse septem isti Angeli habentes plagas nouissimas, phialasque plenas iræ Dei in terram fundentes de mandato vnus ex quatuor animalibus, cum puniendi officium non ad supremos illos Seraphim, sed ad infimos quosque Angelos pertineat. Quare omnino amplectenda est communis explicatio in septem hisce Angelis plurimos Angelos, qui Diuinæ iustitiæ sint administri, similiterque in septem plagis, & septem phialis multas plagas, multasque phialas accipiendas esse.

II. Secundò, Hi septem Angeli habebant septem plagas nouissimas, est id, deputati erant septem plagis nouissimis inferendis. Cur autem istæ plagæ nouissimæ appellentur, statim Ioannes exposuit subiungens: *Quoniam in illis consummata est ira Dei*, id est, in his septem plagis finientur omnes plagæ, quas in hac vita Deus peccatoribus inferet, quia nimirum extremis mundi temporibus accident. Tertiò, Vidit tanquam mare vitreum mistum igne, & eos, qui vicerunt bestiam, & imaginem eius, & numerum nominis eius, stantes super mare vitreum habentes ciuitates Dei, & cantantes canticum Moysis serui Dei, & canticum Agni. Communis explicatio, quem sequuntur Beda, Pann. Primas. Richard. de S. Vict. Rupertus Ansbertus, & alij, est per mare vitreum mistum igne intelligendum esse sacramentum Baptismi, quod mare dicitur: quia sicut in mari Rubro Pharaon cum equitibus suis, ita in Baptismo Daemon cum peccatis submergitur, iuxta illud i. Cor. 10. *Nolo vos ignorare fratres, quoniam patres nostri omnes sub nube fuerunt, & omnes mare vitreum transierunt, & omnes in Moise baptizati sunt in nube, & in mari.* Appellatur hoc mare vitreum: tum propter puritatem, quæ in Baptismo confertur: tum quia omnes Christiani sinceri esse debent, & veritate, morumque candore instar vitri pellucetes. Est mistum igne propter Spiritum sanctum, qui in Baptismo tribuitur, vt Ioannes Baptista prædicabat Matth. 3. *Ipsè vos baptizabit in spiritu sancto, & igni.* Addit Ansbertus, quia hoc mare calore ignis in solidum vitrum conuertitur: (propterea enim apparet simile vitro) meritis in eo fidem charitate formatam

Beda.

Pannon.

Primas.

Rich. Vict.

Rupertus.

Ansbert.

Daemon cum

peccatis sub-

mergitur in

Baptismo.

1. Cor. 10. 1.

Matth. 3. 11.

Ansbert.

ca declarari, quæ ne fluida sit, ignis ardore solidum vitrum efficitur, vt Spiritus sancti facibus inflammata, & Christi passionibus tanquam aurum probata per puritatem resplendeat, & omni vento doctrina non fluctuet: atque hoc esse supra mare vitreum stare, & de bestia, eiusque imagine triumphare. Ille enim supra mare vitreum igne permittu stat, qui virtute sancti Spiritus, ac Domini passione roboratus fide, quam in Baptismo suscepit, firma stabilitate tuetur, iuxta illud Eccl. 27. *Vasa figuli probat fornax, & homines iustos tentatio tribulationis*: quorum vox resonat Psal 65. *Transiimus per ignem, & aquam, & auxiisti nos in refrigerium*: quasi diceret: Quia per Baptismatis sacramentum, Dominicamque passionem tanquam vasa figuli probanda transiimus, idcirco ad hoc peruenire meruimus, vt nullis terrorum imbribus in molliem conuertamur. Itaque certis in mari Baptismum, in vitro fidem, quæ in Baptismo suscipitur, in igne vel Spiritum sanctum, vel tribulationem accipiendam esse, in quo igne vitrum fidei conicitur, & solidatur, atque adeo merito mare vitreum mistum igne fidei Baptismi persecutionibus probatam adumbrare: supra quod mare victores Antichristi securi stant, habentes citharas, & cantantes canticum Moysis, quoniam fidem in Baptismo suscepit Antichristi terribilibus superatis retinuerunt. Pro quo beneficio gratias Deo agentes citharas habent, & cantant canticum Moysis, quod ipse etiam post submersum in mari Rubro Pharaonem decantauit. Nec solum canticum Moysis, sed etiam canticum Agni, id est, Christi, cuius nimirum ope, & praesidio de Antichristo, eiusque sectatoribus triumpharunt. De mari hoc vitreo dicere hoc loco plura super sedemus, quoniam fusè de eo disputauimus cap. 4. ad illa verba: *Et in conspectu sedis tanquam mare vitreum simile crystallo.*

Eccl. 27. 6.
Psal. 65. 12.

Apoc. 4. 6.

Quartò, vidit Ioannes in caelo apertum templum tabernaculi testimonij. Coniunxit templum cum tabernaculo, tum quia vtrumque typus Ecclesie fuit: tum etiam, vt in tabernaculo Moysis, quod Synagoga, & in templo Salomonis, quod Ecclesiam adumbravit, vtrumque populum a Domino iudicandum significaret: aut certe tabernaculum caeli appellauit, templum autem tabernaculi templum caeli. Nomen autem testimonij ad tabernaculum pertinet: sic enim c. 21. de caelo loquens ait. *Ecce tabernaculum Dei cum hominibus*. Quintò, Exierunt de templo septem Angeli habentes septem plagas nouissimas vestiti lapide mundo, & candido, & praecinchi circa pectora zonis aureis, quod postea fusiùs explicandum est: interim illud ad explanationem contextus annotare sufficiat pro eo, quod nos habemus; *Vestiti lapide mundo*, aliàs legi, *lino mundo* vt ait Beda, Haymo, & Ansbert. qui veramque lectionem suis commentariis illustrarunt. Haymo etiam ait in quibusdam codicibus legi, *lapidibus mundis*. Et quidem germanior videtur lectio, *lino mundo*, quoniam hoc vestimenti genus tribus Angelis solet in sacris literis, veluti Eccl. 9. *Vir quoque vnus in medio eorum vestitus erat lineis*: & Dan. 10. *Ecce vir vnus vestitus lineis*. Et ita hoc loco habent Biblia Complutensia, imò Prima. legi: *Vestiti linteis mundis*: Arethasius *lino mundo*. Facile autem Graecè pro *lineis* id est, *lino* facere *λίνο* id est, *lapide*. Verum nos cum Beda, Haymo, & aliis vtraque lectione in commentariis exponemus.

II I.
Templum cum tabernaculo quare coniunxerit Ioannes. Apoc. 11. 3.

Varia lectio. Beda. Haymo. Ansbertus. Eccl. 9. 2. Daniel. 10. 5. Biblia Complut. Prima. Arethas.

Sextò, Vnum de quatuor animalibus dedit septem Angelis septem phialas aureas; plenas ira Dei viuientis in secula seculorum. Diximus initio quatuor animalia; quorum sapè in hoc opere sit mentio, esse quatuor Euangelistas: quare hoc loco vnum è quatuor animalibus quemlibet ex Euangelistis significat: eum enim vna omnium doctrina sit, vnus pro omnibus ponitur. Quia verò reprobi idcirco damabuntur, quod Christi fidem, doctrinamque respuerint in quatuor Euangelis comprehensam: merito vnum de quatuor animalibus

III I.
Euangelista doctrina vnus.

dedisse dicitur septem Angelis septem phialas plenas irae Dei, qui nō sine mysterio dicitur hoc loco viuens in secula seculorum, vt nimirum reprobi intelligant, nisi his plagis conuertantur, supplicium suum apud inferos in omnem æternitatem duraturum, cum eorum iudex, & vindex Deus sit viuens in secula seculorū.

Iudicia Dei incomprehensibilia.

Post eundem impletum est templum fumo à maiestate Dei, & de virtute eius: nemo poterat intrare in templum, donec consummarentur septem plagae septem Angelorum. Significat hæc sumi obscuritas iudicia Dei esse incomprehensibilia, neminemque posse ad eorum perfectam cognitionem penetrare: potissimum verò obscurissima esse hæc iudicia de septem plagis nouissimis, quarum rationes nemo penitus inspiciet, nisi postquam consummata fuerint iudiciumque aduenerit, quo tempore harum septem plagarum rationes manifeste fient: hoc enim est neminem potuisse intrare in templum, donec septem plagae consummarentur. Hæc sunt, quæ visione huius capituli continentur, in qua duo præcipue vberiores expositione desiderant: vnum est, cur iracundia Dei in phialis aureis asseruetur: alterum, cur Angeli septem istas plagas illaturi in pulcherrimo, & eleganti habitu apparuerint, vestiti nimirum vel pretiosis lapidibus, vellino manto, & candido, præcinctique circa pectora zonis aureis, quæ iam sequentibus sectionibus explicare aggredimur.

Quid phialæ aureæ, plenæ iracundiæ Dei significent?
Et vnum de quatuor animalibus dedit septem phialas aureas
plenas iracundiæ Dei.

SECTIO II.

Pannon. I. Phialæ, vt ait Pannon. cuius sententiam probabiliorē iudicamus, sunt ipsa Dei iudicia, in quibus ira reseruatur, hoc est supplicia improbis suo tempore inferenda. Vt autem ex præcedentibus est perspicuum, vnum è quatuor animalibus dedit septem Angelis septem phialas aureas plenas iracundiæ Dei, quas in orbem effunderent, in quo illud sese offert dignum obseruatione, cur ira Dei dicatur recondi & asseruari in phialis aureis, & inde in terram effundi? Cum enim quod in phialis aureis reconditur, magno in pretio haberi soleat, sanè spectata benignissima Dei natura conuenientius videbatur, vt beneficia potius, quam supplicia aureis phialis conderentur. Supponendum est pro huiusce rei intelligentia phialam vas esse poteram pedem non habeat, aut certè exiguum, phiala autem habeat paulò altiore, & in inferiori parte sit lata, versus superiorem partem strictior, & in angustum os desinens. Atque ita phialam fere omnes interpretes acceperunt. Hoc supposito sit prima obseruatio, Deum quidè, quod ad se attinet, non seruare iram, sed nos ipsos eam in eius thesauros inferre, iuxta illud ad Roman. 2. *Secundum duritiam tuam, & impenitentem cor thesaurizasti iram in die iræ, & reuelationis iusti iudicij Dei* quo loco thesaurizare accumulare significat. Itaq; peccator quoties peccat, ad thesaurum iræ nouam accessionem facit, & cupulum.

Habet Deus suppliciorum thesauros. Hier. 50. 25. Iob. 38. 22.

II. Secunda obseruatio, Deus etiam habet in thesauris iram, id est, supplicia, quæ dicitur in thesauris seruare, vt cum iustitiæ & quitas postulauerit, ea peccatoribus distribuat: quo sensu dicitur Hierem. 50. *Apernit Dominus thesaurum suum, & protulit vasa iræ suæ*; & Iob. 38. *Nunquid ingressus est thesauros niuis, aut thesauros grandi-*